

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.047/2022/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1) I. rendű

A felperes képviselője:

ügyvéd1 cím2

Az alperesek:

alperes1 (cím3) I. rendű;

alperes2cím4 permegszüntetéssel érintett II. rendű;

alperes3 (cím4 permegszüntetéssel érintett III. rendű;

alperes4 (cím5) permegszüntetéssel érintett IV. rendű;

alperes5 (cím6) permegszüntetéssel érintett V. rendű;

alperes6cím7) permegszüntetéssel érintett VI. rendű;

alperes7 (cím3) VII. rendű;

alperes8 (cím8) VIII. rendű;

alperes8né (cím9) IX. rendű

Az I., VII., VIII. és IX. rendű alperesek képviselője:

ügyvéd2 (cím10)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 282. sorszám alatt

I. rendű alperes 283. sorszám alatt

A per tárgya:

háztársári közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

14.P.20478/2017/280. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – megváltoztatja, és a felperes által háztársári közös vagyon megosztása címén az I. rendű alperesnek fizetendő marasztalás összegét 2.150.490 (kettőmillió-egyszázötvenezer-négyszázkilencven) forintra felemeli.

A felperes által az I., VII., VIII. és IX. rendű alperesek mint egyetemleges jogosultak részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 520.000 (ötszázhuszezer) forintra leszállítja.

Mellőzi a felperesnek az I. rendű alperes javára 68.004 forint elsőfokú perköltségben való marasztalását, és az I. rendű alperest kötelezi, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 6.700 (hatezer-hétszáz) forint elsőfokú perköltséget.

Az államnak – külön felhívásra – fizetendő kereseti eljárási illeték összegét a felperes tekintetében 975.000 (kilencszázhetvenötezer) forintra leszállítja, míg az I. rendű alperes esetében 525.000 (ötszázhuszonötezer) forintra felemeli.

Megállapítja, hogy a felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az I. rendű alperes 2000 szeptemberétől élettársi kapcsolatban éltek, 2004. augusztus 28. napján házasságot kötöttek. Házassági életközösség 2014. augusztus 19. napján megszűnt, a Pécsi Járásbíróság a 2016. április 27. napján kelt és 2016. október 7. napján jogerőre emelkedett 3.P.22.047/2016/72. számú ítéletével házasságukat felbontotta.
- [2] Házasságkötésüket megelőzően, 2004. augusztus 13. napján házassági vagyoni jogi szerződést kötöttek, amelyben a különvagyoni ingatlanok és ingók felsorolása mellett rögzítették, hogy a 2002-ben bankkölcsön felhasználásával vásárolt ingatlan szám alatti ingatlan 6/12 tulajdoni illetősége, és a házassági életközösség fennállása alatt együttesen szerzett minden olyan vagyontárgy, amely nem tartozik valamelyikük különvagyonához egyenlő arányú közös tulajdonukat képezi.
- [3] A házassági életközösség megszűnésekor a Banknál (32. tételszám), a bank Zrt.-nél (34. tételszám) vezetett bankszámlák egyenlegéből, a felperes egyéni vállalkozásának vagyonából (44. tételszám) és a cégben meglévő üzletrészből (45. tételszám) álló házastársi közös vagyon értéke 3.480.260 forint volt. A házastársi közös vagyon részét képezte a ingatlan szám alatti ingatlan 6/12 tulajdoni illetősége, amelyet a felperes és az I. rendű alperes az eljárás folyamán közösen értékesítettek, majd az ingatlant terhelő kölcsöntartozás kiegyenlítését követően a vételárat egymás között egyenlően felosztották.
- [4] A felperes keresetében kérte a házastársi közös vagyon megosztását, ennek eredményeként az I. rendű alperes kötelezését 14.971.566 forint értékkiegyenlítés megfizetésére. Az I. rendű alperes a házastársi közös vagyon megosztását nem ellenezte, azonban a pénzfizetésre irányuló kereset elutasítását kérte.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a felperest, hogy a házastársi közös vagyon megosztása címén harminc napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 1.769.445 forintot. A keresetet ezt meghaladóan elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 68.004 forint, az I., VII. VIII. és IX. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 800.000 forint perköltséget. A meg nem fizetett kereseti eljárási illetékből a felperest 1.432.500 forint, az I. rendű alperest 67.500 forint megfizetésére kötelezte.
- [6] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a házastársak közös vagyonát a felperes és az I. rendű alperes egyező nyilatkozatai alapján határozta meg, figyelmen kívül hagyva a volt házastársak által utóbb mellőzni kért vagyoni tételeket, valamint az I. rendű alperes különvagyonaként

értékelt 30.000.000 forint megtakarítást (1. 4. és 5. tételszám), a ingatlan2 szám alatti ingatlan ½ tulajdoni illetőségét (3. tételszám), a ingatlan3 szám alatti ingatlant (46. tételszám), az ingatlan4 szám alatti ingatlant (47. tételszám), a cég2 96,7%-os üzletrészét (48. tételszám), a cég3 50%-os üzletrészét, a felek közös gyermekeinek egyéb érdekelt1 pénzajándékából származó tulajdonaként a felperes bank SG-nél vezetett bankszámláján az életközösség megszűnésekor fennállt 10.421,91 euró (13.732,95 USD) egyenleget (33. tételszám), a rendszám1 forgalmi rendszámú Citroën személygépkocsit (43. tételszám), amelyet a felperes 44. tételszám alatti egyéni vállalkozói vagyona körében értékelt, valamint – bizonyítatlanság okából – a 35. tételszám alatti, az Biztosítónál kezelt megtakarítást.

- [7] A 33. tételszám alatti, a bank SG-nél a felperes nevén álló bankszámla kapcsán rögzítette, hogy az életközösség megszűnésének időpontjában a számlán 10.421,91 euró (13.732,95 USD) volt. A volt házaspár azt egyezően adták elő, hogy az I. rendű alperes rokona, egyéb érdekelt2 2013-ban 14.000 USD összeget utalt erre a számlára, amelynek 80%-a ajándék volt a család számára, 20%-a viszont a VIII. rendű alperest illette. A felperes állította ugyanakkor, hogy a számlára külföldi munkavégzésből származó bevételei is érkeztek, amelyek különvagyonát képezik. Ezt az I. rendű alperes tagadta, hivatkozása szerint a bankszámlán kezelt teljes összeg a közös vagyon része. Az elsőfokú bíróság a felek nyilatkozatainak egybevetése és a pénzügyi intézet által közölt számlaösszeg nagyságrendje alapján arra a következtetésre jutott, hogy az életközösség megszűnésének időpontjában a bankszámlán kezelt összeg a felek közös gyermekeinek harmadik személytől juttatott pénzösszeg volt, amely nem része a vagyontársaságnak. Az egyes megtérítési igényeket is figyelembe véve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:57.§-a és 4:59.§ (1) bekezdése alapján a felperest házastársi közös vagyon megosztása címén 1.769.445 forint megfizetésére kötelezte.
- [8] A perköltség viseléséről és a le nem rótt kereseti eljárási illeték megfizetéséről a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi III. törvény) 81.§ (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján a felperes 4,5% mértékű pernyertességének figyelembe vételével döntött.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mind a felperes, mind az I. rendű alperes fellebbezéssel élt.
- [10] Az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a felperest terhelő marasztalási összeg 2.150.491 forintra történő felemelését kérte. Állította, hogy a felperes bank SG-nél vezetett bankszámlájának (33. tételszám) életközösség megszűnéskori egyenlege nem teljes egészében, hanem csak 11.200 USD (8.491 euró) összeg erejéig képezi közös gyermekeik vagyonát, az azt meghaladó rész, 1.930,91 euró a vagyontársaságba tartozik, ezért annak fele részét 381.046 forint összegben a felperes köteles a házastársi közös vagyon megosztása jogcímén megfizetni.
- [11] Hangsúlyozta, hogy a felperesi bankszámla egyenlege a Ptk. 4:40.§-a szerinti vélelem alapján a közös vagyonhoz tartozik, a 10.421,91 euróból csak 8491 euró összeg erejéig dőlt meg ez a vélelem, mert ez az összeg volt a gyermekeknek szánt ajándék. Az ezen felüli 2800 USD (2122 euró) összeget az ajándékozó a VIII. rendű alperesnek szánta, a Pécsi Járásbíróság 10.P.21.374/2016/69. számú ítélete szerint az részére kifizetésre is került még az életközösség megszűnése előtt, a VIII. rendű alperest illető összeg tehát nem lehetett a bankszámlán az életközösség megszűnésének időpontjában.
- [12] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltségére és le nem rótt kereseti eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseinek részbeni megváltoztatását, az alperesek, mint egyetemleges jogosultak javára fizetendő elsőfokú perköltség összegének 520.000 forintra történő leszállítását, az I. rendű alperes javára perköltségben marasztalásának mellőzését és az I. rendű alperes kötelezését kérte 6.697 forint perköltség megfizetésére. A

meg nem fizetett kereseti eljárási illeték tekintetében saját marasztalásának 975.000 forintra történő leszállítását, míg az I. rendű alperes marasztalásának 525.000 forintra történő felemelését kérte. Fellebbezésének indokolásában hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a pernyertesség-pervesztessége arányát tévesen határozta meg, mert figyelmen kívül hagyta a házastársi vagyontörszösség részét képező ingatlan számú ingatlan 24.000.000 forint értékét, amelynek fele része erejéig a közös értékesítésre és a vételár megosztására figyelemmel pernyertesnek kell tekinteni. Pernyertességének aránya így nem az elsőfokú bíróság által meghatározott 4,5%, hanem 35% mértékű, amely indokolja az 1952. évi III. törvény 81.§ (1) bekezdése alapján a perköltség viselésére és a meg nem fizetett kereseti illeték viselésére vonatkozó rendelkezések fellebbezése szerinti megváltoztatását. Fellebbezésében mind a perköltség, mind a meg nem fizetett elsőfokú eljárási illeték tekintetében tizenkét havi részletfizetés engedélyezését kérte arra hivatkozással, hogy azok egyösszegű megfizetését jövedelmi és vagyoni helyzete az általa eltartott gyermekekre és a havonta törlesztett nagy összegű kölcsöntartozásra figyelemmel nem teszi lehetővé.

- [13] A felperes és az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az ellenérdekű fél fellebbezése tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. A felperes álláspontja szerint az I. rendű alperes az 1952. évi III. törvény 235.§ (1) bekezdésébe ütköző módon hivatkozott arra, hogy a VIII. rendű alperes az ajándékba kapott pénzt már az életközösség megszűnése előtt megkapta a bankszámláról. Ezzel az információval már az elsőfokú eljárás során rendelkezett, és a fellebbezéshez csatolt bírósági határozatot is benyújthatta volna az eljárás korábbi szakaszában. Utalt arra is, hogy a korábban folyamatban volt perben a VIII. rendű alperes a egyéb érdekeltl által utalt pénzajándék 20%-aként 771.624 forintot követelt tőle, ami a keresetlevele benyújtásakor 2636,7 eurót tett ki, tehát a gyermekek számlára átutalt összeg 80%-át kitevő ajándéka 10.546,8 euró volt. Ebből következik, hogy a bankszámla teljes egyenlege a gyermekeket illeti a részükre küldött pénzajándék fejében.
- [14] Mindkét fellebbezés alapos az alábbi indokokra figyelemmel:
- [15] Miután sem a felperesi, sem az I. rendű alperesi fellebbezés nem érintett a 33. tételszám alatti bankszámlaegyenlegen túl további vagyoni elemeket, a másodfokú bíróság a felülbírálat során kizárólag az ezzel kapcsolatos, az I. rendű alperes fellebbezésében foglalt igény megalapozottságát vizsgálta.
- [16] A Ptk. 4:40. § (1) bekezdése szerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a vagyontörszösség fennállása alatt a házastársak vagyonában meglévő vagyontárgyakról azt kell vélelmezni, hogy azok a közös vagyonhoz tartoznak; ezzel szemben bizonyíthatja az arra hivatkozó házastárs a vagyontárgy különvagyoni jellegét, illetve azt, hogy az egyéb okból nem tartozik a közös vagyonhoz.
- [17] A 33. tételszám alatti, a bank SG-nél a felperes nevéen álló bankszámla kapcsán a felperes elmondta, hogy a számlát 2011-ben nyitotta, 2014-ben szüntette meg. Arra az I. rendű alperes nagybátyja, egyéb érdekeltl 2013-ban 14.000 USD (10.613,30 euró) összeget utalt azzal, hogy annak 20%-a, 2.800 USD (2.122,66 euró) a VIII. rendű alperest, 80%-a, 11.200 USD (8.490,4 euró) a felek gyermekeit illeti ajándék címén. Tisztázódott az is, hogy az életközösség megszűnésének időpontjában 10.421,91 euró volt a számlán. Ennek az összegnek a kapcsán a felperes előadása az volt (28. sorszám alatti jegyzőkönyv), hogy ezen a számlán kezelte a gyermekeket megillető mintegy 9.000 eurót, illetve az egyéni vállalkozási tevékenységéből származó bevételt. A fellebbezésében az I. rendű alperes sem vitatta, hogy az életközösség megszűnésekor a számlán kezelt összegből 8.490,4 euró a gyermekeket megillető ajándék volt. Az ilyen módon a számlán lévő 10.421,91 euró összeg és a gyermekeket illető ajándék, 8.490,4 euró különbözeteként jelentkező 1.931,5 euró összeg tekintetében a felperes tartozott bizonyítani annak különvagyoni jellegét, amely bizonyítás a másodfokú bíróság elsőfokú bíróságtól eltérő következtetése szerint nem vezetett eredményre.

- [18] A felperesnek az a tényelőadása, hogy ez az összeg az egyéni vállalkozási tevékenységből származó bevétel, a Ptk. 4:37.§ (1) bekezdéséből következően még bizonyítottsága esetén sem eredményezheti a bevétel különvagyonba tartozásának megállapítását. A Pécsi Járásbíróság 10.P.21.374/2016/69. számú ítéletével ugyanakkor az I. rendű alperes bizonyította, hogy a számlán lévő összeg a VIII. rendű alperest megillető ajándék nem lehet, mert a felperes azt a VIII. rendű alperesnek megfizette. Az ítéletben foglalt információk jelentőségét, vagyis azt, hogy a VIII. rendű alperes az ajándékba kapott pénzt már az életközösség megszűnése előtt megkapta a bankszámláról, az I. rendű alperes nyilvánvalóan csak az elsőfokú bíróság döntése után ismerhette fel, így az 1952. évi III. törvény 235. § (1) bekezdése nem volt akadálya a hivatkozott ítélet bizonyítékként történő figyelembevételének.
- [19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglalt számításokat a másodfokú bíróság egyrészt a felek korábbi nyilatkozataival szemben nem tudta figyelembe venni, másrészt a csatolt járásbíróági ítéletből megállapítható, hogy az ott igényelt 771.624 forint nem a 2013. május havi, vagyis az ajándékozáskori, hanem a fizetési meghagyás benyújtásakor középárfolyam alapulvételével került meghatározásra. Mindezekre tekintettel az érvényesített összeg, 771.624 forint a hivatkozott perben felperesként fellépő, az I. rendű alperes nagybátyját megillető 2.800 USD-nak (2.122,66 eurónak) felelt meg.
- [20] A megosztandó házastársi közös vagyon értéke tehát ezen összeg forint ellenértékének figyelembevételével (3.480.260 forint + 762.091 forint) 4.242.351 forint, a felek jutója 2.121.175 forint, és az I. rendű alperes 29.315 forint megtérítési igényét is figyelembe véve a felperes által fizetendő marasztalási összeg a házastársi közös vagyon megosztása kapcsán 2.150.490 forint.
- [21] Alaposnak találta a másodfokú bíróság a felperesnek az elsőfokú perköltség összegét sérelmező fellebbezését is azzal, hogy a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira figyelemmel kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az elsőfokú eljárás költségeinek viselésére vonatkozó döntés során a ingatlan szám alatti ingatlan forgalmi értéke figyelembe vehető-e. Az nem vitás, hogy a felperes és az I. rendű alperes házastársi közös vagyonát képezte a nevezett ingatlan 6/12 tulajdoni illetősége egymás között egyenlő arányban. A felperes ezen ingatlan vonatkozásában is kérte a házastársi közös vagyon megosztását és ennek során a közös tulajdon megszüntetését. A 6/12 tulajdoni illetőség értékét 24.000.000 forintban jelölte meg azzal, hogy ennek megfelelően 12.000.000 forintra tartott igényt. A pertárgy értékének számításánál mindkét fél figyelemmel volt ennek az ingatlandnak a forgalmi értékére. A per folyamán megtörtént az ingatlan közös értékesítése, a vételárnak a felperes és az I. rendű alperes közötti felosztása, így nyilvánvalóan nem lehetett úgy tekinteni, mintha ezen ingatlant érintően a felperes teljes egészében pervesztett volna. Az elsőfokú perköltség összegének számításánál ezért az ingatlant a vagyonmérlegbe beállított összegben figyelembe kellett venni, amelyre tekintettel a felperes jutója 2.121.175 forint + 12.000.000 forint, így a pernyertesség-pervesztesség aránya a 39.067.578 forint pertárgyértékhez képest a felperes fellebbezésében kért 35-65%-ra módosult. Erre az arányra figyelemmel kellett megváltoztatni az 1952. évi III. törvény 81.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú jogi képviselési munkadíj, a felek által előlegezett 244.919 forint szakértői díj és a le nem rótt 1.500.000 forint kereseti eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezéseket.
- [22] A felperes részletfizetés engedélyezés iránti kérelmét nem találta alaposnak a másodfokú bíróság. Az 1952. évi III. törvény 217.§ (1) bekezdése szerint a határozatban megállapított kötelezettség teljesítésére rendszerint tizenöt napos határidőt kell szabni, a (3) bekezdés alapján azonban a bíróság a kötelezettségnek részletekben való teljesítését is elrendelheti. A felperesnek arra nyilvánvalóan számítania kellett, hogy az esetleges pervesztességéhez igazodóan perköltség fizetési kötelezettsége keletkezik, az alpereseknek pedig méltányolható érdekük fűződik ahhoz, hogy a jogi képviselőjük irányában esedékes fizetési kötelezettségük

teljesítéséhez szükséges összeghez minél előbb hozzájussanak. Ezek a körülmények azt indokolták, hogy a bíróság a felperest az általános teljesítési határidő megállapításával kötelezze a perköltség megfizetésére. A részletekben történő teljesítéssel ugyanis az alperesek költsége indokolatlanul hosszú idő után térülne meg, márpedig egyik felet sem lehet olyan mértékű kedvezményben részesíteni, amely a másik fél méltányos érdekeivel nem egyeztethető össze. A meg nem fizetett kereseti eljárási illeték tekintetében pedig az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 88.§ (1) bekezdésére és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 6.§ (2) bekezdés a) pontjára és 198.§ (1) bekezdésére figyelemmel a részletfizetés engedélyezése az adóhatóság hatáskörébe tartozik.

[23] A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – az 1952. évi III. törvény 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a felperest a házastársi közös vagyon megosztása kapcsán terhelő értékkiegyenlítés összegét 2.150.490 forintra felemelte. A felek által nem vitatott pertárgyérték, valamint a másodfokú bíróság által módosított pernyertességi-pervesztességi arány figyelembevételével a felperes által az I., VII., VIII. és IX. rendű alperesek mint egyetemleges jogosultak részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét a fellebbezési kérelem szerint 520.000 forintra leszállította, mellőzte a felperesnek az I. rendű alperes javára elsőfokú perköltségben való marasztalását, és az I. rendű alperest kötelezte, hogy fizessen meg a felperesnek 6.700 forint szakértői költségből álló elsőfokú perköltséget. Az államnak fizetendő kereseti eljárási illeték összegét a felperes esetében 975.000 forintra leszállította, míg az I. rendű alperes esetében 525.000 forintra felemelte.

[24] A fellebbezési pertárgyértékek megközelítőleg azonosak voltak, mindkét fellebbezés eredményre vezetett, a fellebbezés illetéket a felek lerótták, ezért a másodfokú bíróság az 1952. évi III. törvény 81.§ (1) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a saját költségét.

Pécs, 2022. szeptember 29.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró